



VOINȚA POPORULUI

On. „Palatul Cultural” pentru Biblioteca

ABONAMENTUL:

Pe un an 100 Lei.
Pe jumătate an 50 Lei.
Pe trei luni 25 Lei.

ZIAR DE PROPAGANDĂ NAȚIONALĂ.

APARE ÎN FIECARE DUMINECĂ SUB CONDUCEREA UNUI COMITET.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:

Arad,

Strada Vicențiu Babeș Numărul 6

Un erou: AVRAM IANCU.

ARAD, 28 August

„Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român” a avut fericitul gând să sărbătorească, anul acesta, cu tot fastul cuvenit, împlinirea unei sute de ani dela nașterea lui Avram Iancu, cel mai mare erou ce l'a dat, până 'n zilele noastre, neamul românesc de dincoace de Carpați.

Avram Iancu!

Caracter de granit! Inimă de aur! Viață de sfânt!...

Tribun, nu pentru mândria de a fi în fruntea altora, ci pentru a fi în locul celei mai mari eforturi și răspunderi; în clima celei mai grele primejdii.

Avocat, nu pentru punga sa, ci cel mai curat și cinstit avocat pe care l'au avut vre-odată Românii din Ardeal.

A fost cel dintâi la luptă, dar nici-odată n'a așteptat vre-o răsplătă pentru ostenele lui, enormele lui ostenele...

N'a avut alte dureri decât durerile neamului nostru.

A luptat, a suferit. și-a perdut mințile, pentru acest neam subjugat.

A dăruit totul: energia, curajul, sănătatea pentru biruința cauzei românești.

În mocirla zilei de azi, în care ne sbatem, sufletul lui Avram Iancu ar trebui să ne fie călăuză tuturor.

În lupta românească pe care o ducem cu toată hotărârea, sufletul lui luptă alături de noi, în fruntea noastră.

Serbările ce se fac în amintirea acestui erou, vor avea ele însă darul să trezească lumea românească din amorțeala în care zace?!

Incepând cu ziua de Joi se vor desfășura în orașe, în sate și pe munții al căror crai a fost Iancu, grandioase serbări, la cari va lua parte și Maestatea Sa Regele Ferdinand I al tuturor Românilor.

Munții apuseni, fostele câmpuri de luptă, vor primi lume cum n'au mai primit poate nicicând. Vor însemna însă aceste serbări, — mari prilejuri de primenire, de înnoire sufletească, pentru o samă din Românii cari urmăresc de aproape sau de departe prăsnuirea amintirii Craiului Munților?!

În primenirea asta care trebuie să se producă, credem. În ea vedem tot rostul, marele rost, al serbărilor organizate de „Asociațiunea” din Sibiu.

Centenarul Avram Iancu.

PROGRAMUL DEFINITIV AL SERBĂRILOR.

„Asociațiunea pentru literatura și cultura poporului român”, aduce la cunoștință obștei românești următoarele:

Se împlinesc acum o sută de ani dela nașterea lui Avram Iancu, bărbatul, care a organizat și a condus cu incomparabilă glorie revoluția noastră națională din anii 1848 - 1849.

Faptul acesta oferă națiunii române prilejul să-și manifeste grațitudinea față de eroul neînvins al sbuciumărilor pentru libertatea națională, legendarul „Crai al Munților” care de două ori a murit, grăbind învierea neamului nostru.

În temeiul hotărârii din 28 Septembrie 1923 Nr. 526-a comitetului său central, „Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român” (Astra) din Sibiu, sub înaltul patronaj al Majestății Sale Regelui și cu largul concurs al guvernului țării, aranjează această centenară comemorare în regiunea istorică, unde s'a petrecut revoluțiunea victorioasă și viața prea dureroasă de apoi a lui Avram Iancu, la Baia-de-Criș (locul morții), la Tebea (mormântul lui Iancu, pe muntele Găina, în preajma căruia trăiește neamul viteaz al Moșilor, la Vidra-de-sus (casa de naștere a lui Iancu), la Câmpeni, centrul revoluțiunii și la Cluj, capitala Ardealului și orașul, unde se va ridica cea dintâi statuie a gloriosului erou.

Programul acestor serbări este următorul:

Ziua I: Joi, în 28 August. Adormirea Născătoarei de Dumnezeu (Sf. Maria)

În toate bisericile ortodoxe și unite române din România întreagă se oficiază parastas pentru odihna sufletului în Domnul al lui Avram Iancu. Se vor rosti atunci pretutindeni cuvântări potrivite și se vor aranja festivale creștinești întru pomenirea eroului nostru național.

Ziua a II-a: Sâmbătă în 30 August
La Baia-de-Criș și Tebea.

1. Ora 13.10. Sosirea la Baia-de-Criș și primirea aci a Comitetului central al Asociațiunii.

2. Ora 14. Masă comună.

3. Ora 17. Comitetul central al Asociațiunii vizitează mormintele dela Tebea și încununează aci mormântul lui Avram Iancu, al Prefectului Ioan Buteanu, al tribunului Simion Groza și ale eroilor căzuți în războiul cu Ungurii la 1919, cari au fost înhumați acum în zilele din urmă în preajma mormântului lui Avram Iancu. Discurs comemorativ de către delegatul Asociațiunii.

4. Ore 20. Conferință despre Avram Iancu în sala mare a hotelului dela Baia-de-Criș. Cină comună a oaspeților sosiți.

Ziua a III-a: Duminică, în 31 August.

a) La Baia-de-Criș.

1. Ora 8-9 dimineața: Desvălirea bustului lui Avram Iancu și a plăcii comemorative dela casa unde a murit, în prezența Ministrului cultelor și artelor și a Prezidentului Asociațiunii.

2. Ora 9^{1/2}: Primirea la gara din Baia-de-Criș a Suveranului și a Familiei Regale.

b) La Tebea.

1. Ora 10^{1/2}-12. Serviciul divin (parastas) a mormântului lui Avram Iancu, oficiat de Mitropolitul Ardealului Nicolae.

Discursuri: Mitropolitul Ardealului Dr. Nicolae Bălan, Ministrul cultelor și artelor d-l Alex. Lăpedatu și un delegat al tinerimei universitare din Transilvania.

2. Ora 12-1. Masa oficială Cuvântarea d-lui președinte al Consiliului de Miniștri și răspunsul Majestății Sale Regelui.

Ce-i caracterul?

E ceva cu mult mai însemnat, decât să-l poți îmbrăca tot în cuprinsul strămt al vorbelor. Numai omul, începând dela naștere și până la moarte cu toate gândurile, cu toate vorbele, obiceiurile și faptele lui mari și mici, poate arăta, desvălî Caracterul: caracterul e însuși omul, (înțelegând partea sufletească).

Nu e unul și același, ci sunt atâtea caractere, câți oameni, asemănându-se unul cu altul, numai în parte, mai mult sau mai puțin sau deosebindu-se atâtea în cât în graiul de toate zilele auzim chiar de: om fără caracter, spre deosebire de omul cu caracter, sau de caracter (apasă pe peretea din urmă a cuvântului). Dar aceasta nu înseamnă, că ar fi oameni cu și fără caracter, ci numai, că sunt oameni cu caracter bun, cărora le zicem numai caractere, și oameni cu caracter rău, sau înfierându-i: fără caracter.

Comoara cea mai aleasă a cuiva e tocmai caracterul (vorbim de aici înainte numai de caractere bune), și celce are această avere, demultorii ajunge la atâtea mărire, vază, și putere, că pare cap încoronat, cu toate că de-l vei căuta se poate întâmpla să nu găsești ban nici ceva a semănător pe sufletul lui, El e o putere tainică în om, care străbate prin toți cei din jurul

lui ca o schinteie dumezească, îndreptându-le privirile și încrederea oarbă spre cel-ce are. E în legat din două părți: din una moștenită prin naștere dela părinți ori chiar dela moși-strămoși (aceasta e partea care trage în cumpănă când judecăm pe cineva, că e din neam bun, sau din neam de nimic); și altă care se câștigă prin viață dela naștere, trecând prin casa părintească, prin școală, printre oameni, prin școala grea a vieții, și până la moarte. Ca moștenită nu se schimbă deloc, dar, cu mari eforturi, poate fi tănuțită, acoperită, amuțită, dacă îngrijim și creștem bine partea adouă a caracterului, care învește ca o coajă binefăcătoare pe pe cea dintâi. În clipe de uitare de sine, la mânie, la bucurie, în fericire ori în năcaz mare însă — mai totdeauna izbucnește, și încă cu putere mare, partea moștenită a caracterului, și în asemenea momente omul dintr'o dată își poate dărâma întreaga cinste, întreagă părerea despre caracterul, la care a ajuns poate prin o creștere norocoasă, îngrijind, și plivind multe buruieni din partea două a lui. — Tocmai din această împrejurare, e așa de greu să vorbești despre caracter, și totdeauna e prea de vreme a spune ceva hotărât despre caracterul cuiva înainte de moarte.

A fi caracter, dacă nu ești, e poate

cel mai greu lucru, dar nu peste puțină. Controlându-te des, încontinuu, cumpătându-te, cumpămindu-ți fiecare pas, stând pe picioarele tale, și făcându-ți cu sfîntenie datorința, — ajungi unul dintre caracterele, cele mai bine văzute. Avem o pildă vie renumitul Benjamin Franklin, despre ce poate omul cu voința sa.

O părere greșită a multora e că pot fi mari, numai dacă fac fapte mari. O asemenea atitudine de rare, și nu tocmai și totdeauna de aceeași natură, ca în adevăr să te faci mare. Au fost oameni genii, cu minte scăpător de mare, au scris lucruri mari, au făcut poate chiar fapte mari, și totuși caractere n'au fost. Și au trăit și trăiesc oameni cu avere multă, neam de neamul lor au fost bogați, — și totuși caractere n'au fost și nu dat. Oamenii demultorii s'au ferit de ei. Și iarăși am văzut oameni săraci ca Benjamin Franklin, ajungând să conducă mulțimi, să îndrume o lume, — pentru că au fost caractere, și-a împlinit datorința față de Dumnezeu, față de aproapele, de fratele său și față de sine însuși cu atâtea curățenie, în cât lumea a văzut în ei conducători vrednici, vrednici fiii a lui Dumnezeu, și și-au plecat inimile și și-au așternut viețile înaintea lor. Și acești oameni poate n'au săvârșit fapte mari ca alții, ori și de-au săvârșit nu cu atâtea

sgomot. Lumea însă a văzut altceva la ei, ao văzut sfîntenia, cu care-și împlinesc micile fapte, faptele zilnice pentru că caracterul omului, nu se cunoaște din cele mari, ci din cele mici și neînsemnate, din acele lucruri, la împlinirea cărora nu lucră totdeauna mintea și teama de judecată aspră a oamenilor, ci numai caracterul, numai firea ta de om.

Cumîntenia și averea pot minuna pe cineva, îl pot orbi pe-o clipă, dar nu îndeamnă pe nimeni să se pue la adăpostul iubirii acelor ce au aceste daruri: caracterul dimpotrivă împrăștie un aier de iubire, un soare blând de dreptate, care te apropie fără a avea tărie să te împotrivesci. Până când cele dintâi orbesc și te miră, cel de-al doilea (caracterul) stăpânește; până când în fața celor dintâi stai zăpăcit, celui din urmă îi urmezi fără murmur. Aici lucră inima și lucrurile mari din viață, totdeauna pornesc din inimă, în caracter zace tănuțită o putere atâtea de mare, încât celce o are nu se îngrozește de nimic, nu se codește dela nimic, de i-ar cere chiar viața, ba-i pare dulce moartea. Priviți acei mucenici, cum mor cu zîmbetul pe buze. A fi caracter înseamnă a fi gata totdeauna de o jertfă cât de mare. — Nu-i mirare dar, că lumea cere mereu caractere, și ele-s așa de puține.

Pe câmpul dinaintea cimitirului se dă pomană și se țin cîvântări ocazionale de grupuri de un ardelean, un bucovinean, un basarabean, un muntean și un moldovean.

*3. Ora 1½—4½. Drumul dela Tebea la Câmpeni cu scurte opriri la Brad și Abrud.

c) La Câmpeni.

1. Ora 4½. Primirea Majestății Sale Regelui și a Familiei Regale.

2. Ora 5½—7. Sînina festivă a Asociațiunii pentru comemorarea lui Avram Iancu, prezidată de Rege, cu următorul program:

Salutul prezidentului Asociațiunii Răspunsul Suveranului.

Conferința dlui dr. Silviu Dragomir, profesor la Universitatea din Cluj, despre Avram Iancu.

Cuvântările omagiale ale Mitropolitului Primit dr. Miron Cristea, Mitropolitul Blajului dr. Vasile Suciu și delegatul Academiei Române.

Cuvântul de încheiere și mulțumire a prezidentului Asociațiunii.

3. Ora 9—11. Reprezentarea piesei „Doamna Muntilor”, (episod din revoluția dela 1848 în Munții Apuseni) de I. U. Soricu, prin artiștii Teatrului Național dela București.

Ziua a VI-a: Luni, în 1 Septembrie

Pe Muntele Găina și la Vidra.

1. Ora 8. Plecarea dela Câmpeni la Vidra.

2. Ora 9—11. Urcarea (călare și pe jos) pe vârful Muntelui Găina.

3. Ora 11½. 2. Sfințirea crucii comemorative prin protopopul locului, părintele Iosif Gomboș.

Conferința numelui de „Avram Iancu” Batalionul de munte din Abrud. Citirea decretului regal și cuvântarea Ministrului de Război General Mărdărescu și răspunsul Regelui.

Masă câmpenească și serbare populară.

4. Orele 2—4. Coborîrea la Vidra, la casa Iancului.

5. Ora 4—5. Inaugurarea muzeului „Avram Iancu”, serviciul divin oficiat de episcopul Clujului Nicolae Ivan. Cuvântarea Episcopului și a Prezidentului Asociațiunii.

6. Ora 5—6. Intoarcerea la Câmpeni.

7. Ora 6—8. Drumul dela Câmpeni la Turda.

Ziua a V-a: Marți, în 2 Septembrie

La Cluj.

1. Ora 10½. Recepția Regelui și a familiei regale.

2. Ora 11—12. Omagiile reprezentanților autorităților, confesiunilor și diferitelor corporațiuni în localul Prefecturii.

3. Ora 12—12½. Serviciul divin oficiat de Episcopul Clujului la locul rezervat pentru ridicarea statuiei lui Avram Iancu.

4. Ora 12½. Revista militară.

5. Ora 1 și jumătate. Masă oficială.

6. Ora 3. Plecarea Majestății Sale Regelui și a Familiei Regale.

Pentru orientarea onoratului public ținem să observăm, că între Baia-de-Criș (Tebea) și Abrud-Câmpeni nu există legătură cu calea ferată, ci transportarea se poate face numai prin vehicule, în cazul de față numai cu automobile, fiindcă trăsuri nici nu se află decât numai în număr minimal și apoi cu trăsura ar necesita călătoria 6 ore.

Deci, cei ce nu pot uza de automobile nu vor putea lua parte și la serbările dela Tebea și la cele din Câmpeni și Vidra.

Publicul va trebui deci să aleagă. Unii vor lua parte la serbările din Baia-de-Criș și Tebea, alții la acelea din Câmpeni și iarăși alții la acelea din Cluj.

Comitetul va încerca tot posibilul pentru angajarea de autobuse între Tebea, Câmpeni și Vidra, cu prețuri moderate. Și în acest caz însă numărul persoanelor, cari vor putea fi transportate, va fi foarte redus.

Muntele Găina nu se poate urca călare ori pe jos, iară comunicația între Câmpeni și Vidra, de unde se urcă Muntele iarăși nu se poate face, decât cu automobile ori cu trăsuri.

La Baia-de-Criș (Tebea și Brad) se poate călători cu trenul prin Arad. Recomandăm ca doritorii de a participa, să fie în Arad Sâmbătă (în 30 August) dimineața la orele 7, de unde pleacă spre Baia-de-Criș mai multe trenuri, începând cu orele 7.09 dimineața. La găinile din Baia-de-Criș și Brad oaspeții vor fi așteptați de către delegații comitetelor de aranjare și vor fi încartiruiți în Baia-de-Criș, Tebea, Brad și Rîșca. Toate aceste localități au locuitorii puțini și astfel confortul va lăsa mult de dorit.

Duminecă, în 31 August des de dimineață va pleca din Arad și unul ori două trenuri speciale.

Cu automobilul calea cea mai apropiată la Tebea este prin Deva—Brad, ori prin Alba-Iulia, Zlatna și Abrud. Tot pe aici este accesul cel mai ușor cu automobilul și la Câmpeni—Vidra.

La Câmpeni se poate călători cu trenul dela Câmpia-Turzii (Ghiriș), care zace pe linia principală București-Cluj. Dela Câmpia-Turzii comunică dela fiecare tren al liniei principale un alt tren la Turda, de unde se face călătoria la Câmpeni-Abrud cu un tren îngust. Acest tren pleacă dela Turda spre Abrud zilnic la orele 6.30 și 11.45 înainte de amiază. În ziua de duminică, probabil, vor pleca des de dimineață dela Turda la Abrud și alte trenuri speciale.

În zilele din 28 August până în 3 Septembrie, toți călătorii, cari merg la serbări, vor beneficia fără nici o altă

legitimăție de o reducere de 75 la suta a prețurilor.

Doritorii, cari vor să participe, se vor anunța cât mai curînd posibil comitetelor de încartiruire și anume pentru Baia-de-Criș și Tebea la adresa Dr. Nerva Oacu, avocat în Baia-de-Criș și pentru Câmpeni—Vidra la protopopul Iosif Gomboș, președinti comitetelor de aranjare.

Spicuri din doctrina națională fascistă din România.

IV.

Naționalismul nostru este logic în sine. Îmbunătățirea vieții clasei noastre numeroase și mai sărace dela noi — românească prin excelență — ne duce la anti-capitalism. *Noi ne însușim anticapitalismul dar îi dăm o culoare românească, acomodată nevoilor noastre specifice.*

Logici sunt cei care vor să aplice pe întinsul lumii întregi doctrine sociale germane sau ovrăști, care nu sunt adecvate de cât popoarelor în mijlocul cărora au fost zămislite. Și aci e locul să afirmăm un mare adevăr, acela că *fiecare națiune își trăiește viața națională proprie*. Nu există de altfel, popoare trăind o viață internațională, chiar popoarele *nomade*, popoare fără cămin propriu trăesc în sânul națiunilor care-i dăpostesc vieții naționale distincte. Ceeace există internațional între popoare, sunt relațiile între ele. Dealtfel acei care stabilesc doctrina, socotind toate națiile ca una ajung la concluzii deopotrivă utopice și absurde. Arătam ca burghezia noastră este în marea ei majoritate și cu tendințe internaționale. O astfel de burghezie e mai primejdioasă unui neam ca o muncitorime internaționalizată. *Or Ovreimea este internaționalistă în deosebi fiindcă locuind în toate țările se simte în toate ca la ea acasă. Ca mai bine. Ei au tot interesul ca să nu existe graniți și națiuni. Toată pseudo-democrația lor într'acolo tinde ca să nu mai existe frontiere pentru stăpînirea lor* Procesul acesta cu caracter general noi îl simțim mai bine ca ori unde în țara românească. Ca un corolar națiunea românească *ingerunchiată prin șiretenie și forță ajunsă pe teritoriul său național proletar și deci servitoara acestei burghezii venetice.*

Dărâmându-o noi nu căutăm altceva decât să repunem nația noastră în drepturile sale legitime. Dacă lupta noastră are de întâmpinat atâtea neajunsuri și greutăți, după cum arătăm faptul se datorește în bună parte și burgheziei acesteia streină, care vicleană, solidară și extrem de bine înarmată a știut cu dibăcie să ne opună o rezistență pe care lipsa noastră de mijloace nu o poate momentan înfrînge.

Ei dispun de sprijinul forței de Stat, de prestigiul banului și al Presei lor și când acestea nu le sunt de ajuns atunci ei recurg și la influențe din afară. Sub forme înșelătoare, solidaritadiabolică a acestora se manifestă prin fel de fel de sugestii care ne vine de peste frontieră de la ziare, oamenii politici, sfere bancare și chiar cancelarii străine,

Mulțimea, căreia nu i s'ar putea rezerva locuințe în Câmpeni și Abrud, va fi adăpostită în corturile militare dislocate în preajma Câmpenilor.

Din sedința comitetului central al Asociațiunii ținută la Sibiu, în 18 August 1924.

V. Goldiș, m. p.
președinte

tributare sau pur și simplu în slujba lor.

Lesne e de văzut de unde ne vin greutățile. Luptăm nu numai cu inamici vizibili, ci și cu inamici invizibili. Suferim ofensiva obscură și virulentă a Caselor de bani. În război ambii adversari sunt armați, inamicul stă în față te combate și îl comăți cu arme egale. Lovești, lovește. Biruc acela care e mai inteligent, mai curagios. În lupta economică cetățeanul dezarmat rămâne să combată un inamic cuirasat de toate părțile, ascuns în dosul caselor de bani și a forței publice. Lupta nu e egală. Unul cu mâinile goale, celălalt înarmat până în dinți cu cea mai teribilă armă modernă, *banul*. Secundați și de artileria grea, care este *presa* lor, fatal câștigă una după alta toate fortărețele. Cine să le reziste? Bietul cetățean gol și flămînd, care este prototipul grosului maselor românești? Că streinii aceștia nu ne aduc nimic și iau totul, este lucrul vădit. Ei nu vin aci să se distreze, să cheltuiască banul lor, ci să câștige și să traficeze fără scrupule. Dar s'a spus de unii că ei reprezintă energii. Nu o tăgăduim. Și tocmai fiindcă în marea lor majoritate sunt elemente mai bine înzestrate ca ai noștri, sînt periculoși.

De altfel e fatal să fie așa. Cine pleacă dintr'o țară în vremuri de restriște? Naufragiații vieții? Proletarii? Micii proprietari de pământ sau funcționarii? Nu. Aceștia nu se mișcă și ei sunt victimele tuturor cataclismelor, tocmai din cauza imobilității lor. Cei cari sunt mobili, cei cari sunt gata totdeauna de a o șterge sunt oamenii de afaceri, financiarii, negustorii, cu un cuvînt oamenii care dispun de bunuri lichide și cari pot să-și repună repede pe picior în orice altă parte de lume afacerile lor.

Revizuirea încetățenirii streinilor.

Referitor la încetățenirea străinilor punem jurămînt, că dacă la revizuirea actelor străinilor pe baza cărora au fost încetățeniți, se vor afla dovezi că s'a mijlocit ori acordat acest drept în mod ilegal, în răzburarea noastră ne vom folosi de cele mai drastice mijloace pentru pedepsirea atât a celui încetățenit, cât și a celui, care l'a încetățenit, fiindcă dacă cineva nici în o chestie atât de gîngăș și de o însemnatate atât de mare în ce privește viitorul neamului nostru, n'a știut să fie cinstit și conștuit de datorința lui de român, acela nu-i demn nici măcar de disprețul nostru.

IUBITE ABONATI!

Ne-ai citit gazeta? Nu o arunca, Ci o dăruiește la o rudă-a ta; Sau la un prieten, s'o vadă și el. Lui îi faci un bine, gazetei la fel.

O zicătoare veche de-a înzilor zice:

*Acela ce și n'are fericire
Nu-și perde capul, și-i cînstil,
Celce rămîne umil
Cînd are-avere și mîrire,
Și celce-și ține jurămîntul
Și față cu dușmanii săi:
Tu dă-mi tovarăși pe-acești trei,
Și-ți biruesc cu ei pămîntul.*

Și în adevăr așa ei Acestia-s caractere.

Pentruca să fii caracter n'ai lipsă de carte multă, de școală, de cumințenie prea mare. Mulți dintre bătrîni, dintre stămoșii noștri, nu știau nici măcar să-și iscălească numele, și totuși au fost caractere. Iți trebuie numai inimă multă, inimă mare, inimă iubitoare pentru toți oamenii și pentru toate lucrurile. Să-ți împlinești chemarea ta de om adevărat, să-ți faci datoria, așa ca să nu fi dator nimănuia cu nimic, fără numai cu a ne iubi unul pe altul, cum zice sf. Apostol Pavel. Nici averea nu e o parte, fără de care să nu poți fi caracter. Ba dimpotrivă mai des e chiar o piedecă. Cu ea adeseori e împreună destrăbălarea, mândria neiertată și jignitoare, gogomănia, cum i se mai

zice, zice, și tot neamul păcatelor, și e cunoscută vorba, că frăul bogatului e prea slobod. Caracterul tocmai prin stăpînirea de sine, prin înfrînarea patimilor, și prin delăturarea scăderilor, ce le avem, ajunge stăpîn pe lumea dimprejurului său. Nu-ți trebuie decât silință, cumpătare și cinste, ca să stai deasupra multor oameni și a multor bogătanii. Pentruca, cum am spus, *caracterul e bogăția cea mai aleasă*, pe care n'o poate lua și nu ne-o poate da nimini, decât noi înșine după Dumnezeu. Pot înrăuri asupra lui toate, lumea întreagă, dar nu-l poate lua, nu-l poate da.

În caracter e nesfârșită bucurie, chiar fericire, o muncă care înaintează încet și sigur. E adevărat, că sfărî în țară nu face niciodată, dar căștigă rangul și poziții sigur și fără a le mai pierde. Căștigându-ți odată numele de caracter, oricînd ar fi aceea, și sigur, că numai e în stare nime, să-l păteze, ori să-l întunece prin nici un fel de apucătură mîsească, până cînd rămăi ceea ce ai fost: *caracter*. Dar trebuie să porți o luptă nesfârșită, o muncă fără de odihnă împotriva răului din tine și a celui lume, o muncă alături de Dumnezeu, sub îndrumarea și sub paza poruncilor Lui. (Va urma).

Studentimea creștină a Universității din Iași.

Către Românii din Iași și din întreaga țară.

Plecați acum 3 jum. ani în ziua de 8 mai 1924 la Ungheni pentru a lucra singuri cărămida necesară construirii unui „Cămin cultural” după o muncă grea, gândul nostru este astăzi împlinit. Suntem stăpâni pe 160,000 cărămizi lucrate cu brațele noastre, stropite cu sudoarea noastră. Prima etapă din planul nostru este așa dar adusă la îndeplinire. Stud. Creștină a Universității din Iași aduce mulțumirile ei cele mai vii tuturor acelor care în acest timp ne-au ajutat. Odată cu terminarea acestei etape se pune problema transportării imediate a cărămizii în vederea căreia s'a adresat o cerere Direcției Generale C. F. R., dar aceasta presupune un teren al nostru pe care să putem aduna aceste cărămizi și pe care să clădim apoi casa noastră. Acest teren nu-l avem!

Suntem în căutarea lui. Gândul nostru se îndreaptă în primul rând către vre-un bine-voitor care dăruind locul ar dori să-și lege numele de această casă a studentimei în care își vor încălzi sufletele toate generațiile de copii săraci ai Moldovenilor și ai tuturor Românilor oropsiți din lume (actualmente lucrează la cărămidă un grup de tineri români Transnistrienți).

În al treilea rând ne îndreptăm către acei cari neavând

posibilitatea de a dăru, ar dori să ne vândă locul pe prețul curent. Apoi ne îndreptăm cu gândul spre acei cari ar dori să ne cumpere locul în întregime sau în parte. Avem nevoie de 150-250 meiri pătrați.

Facem apel la toți aceștia pentru a se anunța în termen de 10 zile adică până la 10 Sept. 1924 pe adresa „Corneliu Zelea Codreanu str. Carol 23 Iași, la etaj.

Comitetul nostru în ședința de sâmbătă 16 August curent, a hotărât:

1. Sala de arme a căminului cultural va purta numele aceluia care va dăru, locul.

2. Biblioteca și alte 5 camere vor purta numele aceluia care va dăru 50.000 lei.

3. Salonul de primire va purta sâpate în piatră cu litere de aur, numele acelor care au donat 20,000 lei.

4. Sala cea mare va purta sâpate pe marmură în aur numele tuturor acelor cari vor dăru, câte 10,000 lei.

5. Cele două dormitoare vor purta sâpate în aur numele acelor cari fiind săraci, vor ajuta cu carul sau brațele ajutor evaluat în bani la 5000 lei.

Președintele comitetului
Corneliu Zelea Codreanu.
Secretar
Ion Cava.

Exportul României în 1923

Iată situația exportului pe anul 1923, după datele acum centralizate la Direcția statisticii:

1.685.485 tone cereale, valorând 6.394.801.000 lei, față de 1.163.113 tone în valoare de 3.406.322.000 lei din 1922.

Piulul realizat la exportul de cereale atinge 3 miliarde lei.

Faina de grâu și produsele petroliere exportate reprezintă 384 mii 315 tone, în valoare de 2 miliarde 559.087.000 lei, — cu un plus de o jumătate miliard lei față de 1922.

Lemnăria exportată se cifrează la 2.140.288 tone, valorând 2 miliarde 642.280.000 lei, cu un plus de aproape un miliard și jum. lei față de 1922.

Animalele de tăiere și produsele lor exportate, se ridică la 115 mii tone, valorând 740 milioane lei, iar sarea exportată atinge 60 mii tone cari valorează 40 milioane lei.

Totalul exportului pe 1923 se cifrează la 13.642.910.000 lei.

La această cifră trebuie să adăugăm și suma de 4 miliarde 972.432.000 lei, reprezentând taxele vamale de export. Astfel ajungem la aproape 19 miliarde lei, care exprimă valoarea exportului pe 1923, cu 7 miliarde mai mult decât în 1922.

Cât de adânc trebuie să suspin când cetesc cifrele acestea de 19 mii de milioane — valoarea exportului bunătăților pământului țării noastre și mă cuget că, Doamne mulți streini din alte țări se îndulcesc din aceste bu-

nătăți ale noastre, pe când atâtea Românași de ai noștri, flămânzesc, umblă sdrențoși și mor iarna de ger.

Și trebuie să suspini și mai tare dacă îți dai seama, că toate aceste sume fantastice intră în buzunarul jidanilor, cari au venit din alte țări și au înființat societăți de exploatare a bogățiilor patriei noastre, ne sug și sângele nouă așa numiților „stăpâni țării românești”. Halal de astfel de stăpâni! Noi Români? Noi, suntem săraci lipiți! Noi suntem servitorii exploatare, ai jidanilor. Căci cine exportează cerealele sămănate și adunate cu sudoarea bietului țaran? Cine exportează avuțiile scoase din pământ cu periclitarea vieții muncitorilor Români? Cine exportează vitele îmblânzite, crescute și îngrijite de modestii și desprețuiți noștri păstori? Cine exportează lemnele tăiate și încărcate în vagoane prin chin, neajunsuri și ruperea oaselor? Jidanii!!

Al lor este totul. Ale lor sunt cerealele, ale lor vitele, al lor este aurul, sarea, petrolul, ale lor sunt lemnele și toate celelalte bogății ale Țării Românești.

Ale noastre sunt chinurile, suferințele; ale noastre sunt boalele pe cari nu avem cu ce le vindeca!

Da! noi ca popor suntem me-niți pierzării, fiindcă noi, așa ziiși „intellectuali” n'avem conștiință națională, n'avem inimă și simț de frate, față de Români. Ne

facem prieteni cu toți batjocoritorii, cu toate lipitorile acestui prea bun popor.

Noi suntem răutăcioși, noi suntem iărnici, indolenți, noi suntem ticăloși și cu drept cuvânt ne merităm soarta, viața de sclav, ce o trăim.

CONGRESUL

„Uniunii Fostilor Voluntari Români” la Cluj.

Fostii voluntari la serbările pentru Avram Iancu.

Marți, 2 Septembrie va avea loc la Cluj congresul anual al U. F. Voluntari Români.

În aceeași zi U. F. V. Români va lua parte, ca grup distinct, la serbările comemorative organizate de „Asocia-

In ce țară trăim?...

Ce scrie un muncitor român din Reșița! — Un scandal care trebuie să înceteze!

Se știe că în Reșița (Bănat) sunt azi cele mai mari uzine (fabrici) pentru prelucrarea ferului, în Țară. Asta ar trebui să ne bucure, că, dară, avem și noi Români această industrie mare care ne dă puțință să ne ajutăm noi de noi, fără să trebuiască să ne aducem toate celea din afară.

Bucuria noastră însă numai atunci ar fi deplină, dacă și noi lucrătorii, ca Români, ne-am simți mai la noi acasă. — Dar, durere, și azi, după 5 ani dela unire, noi lucrătorii români ne simțim aci tot ca si cum am fi în Germania ori în Ungaria.

Întrî tu, lucrător român prin cele birouri (cancelarii), auzi numai limbă streină; întrebi ceva românește, primești răspunsul înțepat: „Nem tudom...” (pe ungurește = nu știu) — și dacă îți totuși să ai răspuns, stai 2 ciasuri până vine unu să facă pe talmaciul între tine Românul și domnul care nu știe încă românește (că nu vrea)...

Când se pun înștiințări pentru lucrători în tablele de publicații, mergem și noi Români să vedem ce să dă de știre prin ele, — dar ne alegem cu nimica, căci ele, aproape toate, sunt scrise în limbă streină.

Văzînd odată o astfel de înștiințare, doi lucrători români, pripășiți și ei printre cetele de streini, s'au dus la biroul Maestrilor și au întrebat, de ce nu pun și românește că să înțeleagă și ei? Au primit răspunsul, că: N'am avut ordin (poruncă) de a pune și românește. Unul din ei, mai inimos, s'a dus și a rupt afișul strein. Întrebat că de ce a făcut-o?, el a răspuns, că asta nu se poate suferi, ca în România să se pună înștiințări numai în limbă streină. Inima lui nu-l rabdă să sufere așa ceva! Fie ce-o fi.

La 2 zile a primit înștiințare că e lăsat afară din lucru, „din lipsa de lucru”... Pentru lipsa de lucru chiar dacă ar fi fost, a trebuit dat afară unul din cei 2 Români, cari ajunseseră și ei acolo ca Pilat în Credeu?...

De e primit și un măestru român, el în fabrică n'are voe a se arăta că-i Român, numai pe afară... Lucrurile cele mai grele se dau Românilor căci ei și lucrează mai ieftin, și mai la greu. Poate de aceea sunt plătiți cu 25—30 Lei pe zi iar maestrul român cu 45—70 Lei pe zi. Maestrii streini au plăti mult mai bune, sub cuvânt că sunt „specialiști” adevărați învățați anume, deosebit, mai extra ca Români! Pentru ca să le poată da plată mai bună... Toți „maestrii”, „supraveghetorii”, „controlorii”, ca și funcționarii (slujbași), sunt streini, — puși la muncă mai ușoară și la plată mai bună.

Nu mai noi și D-zeu ne știe, ce umilire sufletească trăim noi Români aci. O umilire cu atât mai greu de

ția din Sibiu pentru eroul nostru național Avram Iancu.

Ținându-se congresul în cadrele acestor serbări naționale, comitetul central invită toate organizațiile județene ca să fie reprezentate la Cluj în ziua de Marți 2 Septembrie printr'un număr cât mai mare de voluntari cari să se prezinte la acest congres în haine de sărbătoare sau costume naționale.

Voluntarii vor beneficia, fără nici o altă legitimație, de 75 la sută reducere pe CFR.

Omagiul ce-l vor aduce foștii voluntari memoriei lui Avram Iancu va fi cel mai sincer și cel mai frumos omagiu, pe care eroii desrobirii neamului, îl aduc celui mai mare suflet de erou pe care l'a născut Ardealul românesc!

purtat cu cât ne știm în România și știm că ei sunt mândri, că pe noi ne pot ținea și acum ca „renușotce” după ușă!...

A venit odată Ministrul Muncii însoțit de deputatul Vuia, să cerceteze soarta lucrătorilor. Ne-am plâns de stările de mai sus, cari, dacă n'ar fi adevărate, n'am fi îndrăznit să i le aducem la cunoștință. Ne-a răspuns că vor fi înaintați și Români, dar uite, a zis, Românul nostru să nu fie leneș, ci să fie bărbat de munca asta ce se cere aici... Am văzut îndată că a pus om rău vorbă rea despre noi, și ei, Ministrul, habar n'are de hărnicia Românilor, cari tocmai pentru aceea-s puși la lucrările cele mai grele, că sunt mai buni de trudă decât străinii. Arătându-i că se primesc și acum prea mulți streini față de numărul mic al Românilor, — deputatul Vuia iute a sărit întru apărarea străinilor, că nu-s prea mulți și acela de aceea trebuie să „specialiști”...

Pe când să nădăjduim, dle Redactor, o întoarcere spre bine a stării noastre de Români umiliți și în Reșița cea „naționalizată”?

Un membru al Sindicatului Național român.

Strigătul de durere a acestor muncitori români ne umple sufletul de cea mai îndreptățită revoltă.

Desinteresarea autorităților noastre superioare e condamnată și anti-românească.

Deschiderea școlii de notari din Făgăraș

Direcțiunea școlii de notari din Făgăraș ne roagă să dăm loc următorului comunicat:

Se aduce la cunoștință generală, că școala de notari se va deschide la 1 Octombrie 1924.

Se primesc elevi cari întrunesc următoarele condițiuni:

1. Să aibă 8 cl. de liceu sau școală echivalentă. Dacă numărul locurilor nu va fi complet cu aceștia se vor primi și elevi cu 6 și 7 cl. de liceu; aceștia nu mai dacă au practică de cel puțin 1 an în vre-o cancelarie notarială.

2. Să fie cetățean român și să cunoască bine limba Țării în scris și în vorbă.

3. Să fie sănătos.

4. Să treacă examenul de admitere căruia va fi supus.

Cererile împreună cu actele justificative se vor înainta la adresa Direcțiunii școlii (Prefectura jud. Făgăraș) cel mai târziu până la 10 Septembrie a. c., cunoscând că frecventarea cursurilor este obligatorie și examene particulare la finele de an nu se admit sub nici un motiv.

Direcțiunea școlii.

Pentru cei ce vor să ia parte la serbările pentru Avram Iancu!

Pentru o cât mai bună reușită a serbărilor ce se vor ține cu ocazia centenarului dela nașterea lui Avram Iancu dl. I. I. Georgescu, prefectul județului — în urma intervențiilor făcute pe lângă Guvern — a reușit să obțină punerea la dispoziție tuturor românilor doritori a lua parte la aceste serbări, trei trenuri, care vor pleca din gara Arad unul în ziua de Sâmbătă 30 August la ora 14 și alte două în dimineața zilei de 31 August unul la ora 230 și altul la ora 3.

Avem informația că — numai din județul Aradului — vor lua parte la aceste serbări 2000 de țărani la festivitățile dela Baia-de-Criș—Tebea, iar alții 100 la festivitățile dela Câmpeni.

Doritorii a merge în grupuri, atât la Baia-de-Criș și Câmpeni, se vor înscrie la Prefectura județului până în ziua de Vineri 29 August ora 12. Ar fi de dorit ca să fie cât mai multă haină națională, de aceea noi ne adresăm țărânilor noastre conștiente de însemnătatea acestui mare praznic național.

Știri de tot felul.

Rugăm cu insistență pe domnii abonați să binevoiască a nu-și uita de achitarea abonamentului, fiindcă ziarul nostru n'are dela nimenea nici un sprijin, nici un ajutor și trăește numai prin sine însuși, bazat pe conștiințiozitatea cu care își fac On. abonați datorița.

Un palat cultural la Pâncota. Joi 27 August se sfințește în comuna Pâncota (jud Arad) „Palatul cultural național” ridicat din donațiile locuitorilor: Lazar Palcu, Simion Buda, Ioan Burza, Dumitru Văleanu, Vasile Zămbreanu, și Dumitru Drăgălina, români vrednici de toată lauda.

Palatul a costat 400.000 lei și este o adevărată mândrie a comunei Pâncota.

Cei câțiva fruntași ai comunei au zidit acest palat din donațiile lor; e acum rândul preotului, învățătorului și al celorlalți intelectuali din Pâncota, să facă din noul palat un activ focar de cultură națională.

— Rugăm pe adevărații Români dela sate — intelectuali și plugari — să se adune câte cel puțin 20 de membri pentru ca să poată înființa diferite cooperative de producție și consum și să ne încunoștințeze ca să le putem duce instrucțiunile și statutele necesare.

Iarăș artișteleși artiștii de varietet. Întrebăm autoritățile competente, pe când au de gând să curețe Aradul de așa zișii artiști și artiști de cabaret, de cari orașul nostru nu are nici o nevoie?!

Sau poate are cineva absolută nevoie (?) de a rămânerea acestor trântori, în orașul nostru?!

— Bândiții jidani și greci dela fostul „Intim Club” n'au părăsit încă Aradul. Patronul lor fost crupier la Montecarlo și client al pușcăriilor autohtone, s'a reposesit la București să repare lucrurile. Dar vai! multe lucruri nu se pot repara nici chiar la București. De data asta miserabila casă de joc de cărți are puține șanse de a se redeschide.

Kalispera uriașe câștiguri fără muncă!

Ziarul jidănesc „Esti Lloyd” din Timișoara, redactat de ex-crocul internațional Franyo Zoltan, nu mai conține cu atacurile nerușinate la adresa țării noastre, care îi oferă o ospitalitate ce n'o merită.

Atragem atenția autorităților din Timișoara și-a Românilor cinstiți de acolo, asupra acestui mizerabil comitagiu al condeului!

Ar fi timpul ca autoritățile noastre să ne scape de asemenea lăpădături, alungate de rigorile legilor, din toate țările pe unde au trecut!

Ucraina împotriva Jidanilor guvernul sovietic din Ucraina a început o acțiune energetică împotriva sioniștilor (adecă a jidanilor naționaliști).

De când au fost arestați la Kiev vr'o 300 sioniști.

Va fi de sigur, încurând, o nouă imigrație jidănească în Basarabia noastră otrăvită deja de jidani!

CEVA PESTE CE SE TRECE CU VEDEREA.

Suferințe și nepăsare.

Era Duminecă, ziua nașterii Maestății Sale Regelui, pe la ora 11 când mă grăbeam să ajung la locul unde mă chema datorița ocupației mele. În stradă trec pe lângă o femeie care slăbită nu mai putea împinge căruțul cu lemne, ci frântă, de oboseală se opri și suspină cu o voce tremurătoare către copilul ei, care o însoțea „acum ce beceșug să mîncăm azi, cum să-mă duc la tată tău acasă”. Oftatul ei adânc, înfățișarea ei, care dovedea atâtea suferințe trupești și sufletești, mă făcu să mă opresc, s'o întreb de năcazurile ei. Și ea, biata femeie plângând, îmi spuse că are 6 copii dintre cari acesta de 8 și jum. ani este cel mai mare, că locuiesc într-o cameră cu 3 pereți, că bărbatul ei a fost muncitor la fabrica de vagoane „Astra”, dar de câteva luni l'au dat afară din lucru, și că acum de 3 săptămâni zace grav bolnav. Și mai spunea durerea aceasta intrupată că flămânzesc zile de-arândul și că 3 copii petrec viața în pielea goală, că n'are cu ce-i îmbrăca pe toți. Mi-am însemnat adresa și va primi și ea, sărmana femeie, ca multe altele un modest ajutor dela F. N. R.

În legătură cu aceasta întreb:

Domnilor îmbogățiți de războiu și tâlhari de toate zilele, oameni de afaceri murdare, și toți pungași, cari nu mai știți cum să împrăștiati paralele ce le aveți, venit curat zi de zi, prin sudoarea altora, nu vă cugetați că și acei ce sufăr, sunt făpturi ale lui Dumnezeu, că au și ei corp care flămânzește și pe care nu-l pot îmbrăca, că sufletul lor este nobil, nu negru-murdar ca al vostru; că în inima lor au o dragoste sinceră, o bunătate, un adevărat simț de om, o credință superioară celei, care este a voastră?

Nu vă cugetați că-i prea mare deosebirea între om și om? Că nu-i cu dreptate ca unii să cunoască numai chinuri, suferințe și dureri în viață, să n'aibă o haină cu ce să se îmbrace, să n'aibă o coajă de pâine s'o roadă, să-și vadă copiii plângând de foame și frig, iar alții să umeze în mătase și porfiră, să arunce zi de zi mii și mii pentru îndoparea burtelor lor puturoase și leneșe...?

Suferința bietului muncitor dela Astra care a fost concediat și a ajuns pe stradă bolnav, gol și flămând cu familia întreagă fără nici un ajutor — și de aceștia sunt cu miile — și faptul că câte un domn director al fabricii, când este concediat, deși, și până a fost angajat a putut câștiga milioane, este răscumpărat cu milioane, te cutremură și te silește, te îndreptățește să lucrezi cu orice mijloace legale ca situația de azi să fie schimbată.

Cetiți și răspândiți ziarele:

VOINȚA POPORULUI
IDEEA NAȚIONALĂ
CLUJUL ROMÂNESC

Aviz. Cu onoare aduc la cunoștință onorabilului public și autorităților bisericești, că în Arad, str. Dorobanților Nr. 41 (școala confesională) am deschis un *birou tehnic de arhitectură*; construiesc orice planuri de casă, școli și biserici împreună cu devizele (preliminare) lor, mai de parte execut colanări de totfelul de lucrări de zidiri, și întreprind totfelul de lucrări tehnice, clădiri etc. — Cu stimă: Teodor Cioban, arhitect.

ANUNTURI

numai dela creștini
se primesc la administrația ziarului

VOINȚA POPORULUI

A R A D

Strada Vicențiu Babeș Nr. 6

Plata după un tarif foarte scăzut.

Redacția și administrația gazetei „Voința Poporului” se află în strada Vicențiu Babeș Numărul 6.

Medic specialist pentru boala și operațiuni de est
Dr. VIRGIL POPOVICIU
fost asistent de clinică universitară
Timișoara, circumscrip. IV. („Iosefin”) Palatul Elite.
Intrare: B-dul Carol (f. Hunyadi-ut) nr. 17
B-dul Berthelot (f. Kossuth-u.)
TELEFON: 11-32.
Ore de consultații: 10-12 și dela 15-17

CETIȚI ȘI RĂSPÂNDIȚI „VOINȚA POPORULUI”

foaia care luptă din toate puterile pentru binele și înaintarea neamului nostru! Nu mai cetiți foile ungurești. Nu mai dați banul vostru celor ce ni-au batjocorit veacuri de-arândul și lucră și astăzi și uneltesc împotriva Statului Român!!!

ROMANI

Folosiți-vă de: medici, inginerii, avocații, negustorii, meseriași și industriași români. Dați banul vostru, numai la Românii și străinii creștini, ferindu-vă de a-l da jidanilor.

CROITORIA DE DAME

ELENA NEGUȘ ȘICLOVAN

ARAD * STRADA TURNULUI (LOVARDA) N-RUL 3.

CONFECTIONEAZĂ:

COSTUME, PALTOANE, MANTALE TAILLEUR
ȘI ORICE LUCRU
IN ACEASTĂ BRESLĂ,
PRECUM ȘI UNIFORME PENTRU ELEVE

EXECUȚIE IREPROȘABILĂ ≈ PREȚURI EXCEPȚIONALE.

JUDECĂTORIA OCOLULUI ARADUL-NOU SECȚIA CF.

Nr. 1320—1924 cf.

Extract din publicațiune de licitațiune.

În cererea de executare făcută de următor Banca Poporală pentru Aradul-nou și provincia Aradul-nou contra următorului Târâcu Dimitrie dispărut, reprezentat prin curatorul Dr. Ilias Aladăr avocat.

Judecătoria a ordonat licitațiunea execuțională în ce privește imobilele situate în comuna Fiscut circumscripția Judecătoriei ocolului Aradul-nou, cuprinse în cf. a comunei Fiscut nrul coalei cf. 16. 468. 347, 566, Nrul de ordine A I. 2. 6, A. 1, A I. 3. 5, A. I. 1, Nr. top. 432/a, 681/a, 915/a, 1026/a, 1350/a, 1411, 967, 1374, (352—253) porțiunea și proprietatea lui Tanațcu Dimitrie pentru incasarea creanței de 1500 Lei, capital și accesorii.

Licitațiunea se va ține în ziua de 22 Noemvrie 1924 ora 4 la casa comunală a comunei Fiscut.

Imobilul ce va fi licitat nu va fi vândut pe un preț mai mic decât jumătate din prețul de strigare.

Cei cari doresc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc 5% din prețul de strigare drept garanție, în numerar sau în efecte de cauză socotite după cursul fixat în § 42 legea LX 1881, sau să predea aceluiaș delegat chitanța, constatând depunerea, judecătorește, prealabilă a garanției și să semneze condițiunile de licitație (§ 147, 150, 170, legea LX. 1881; § 21 legea XL. 1908).

Dacă nimeni nu oferă mai mult, cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat decât cel de strigare este dator să întregască imediat garanția — fixată conform procentului prețului de strigare — la aceeași parte procentuală a prețului ce a oferit. (§ 20 XLI. 1908).

Data în Aradul-nou la 8 August 1924.

Dr. Szilber mp. judecător.